

Nro. 4.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Juliusnak 11-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

A Báró *Kray*ól érkezett és a' fő Hadi Cancellariáról ki-adatott tudósítások; mostan ezek: —

„Fegyvertármester Báró *Kray*, minekutánna az armádiát *Landshutnál* meg-szállította; onnét *Aerding* és *Freising* felé rendelte-ki szélső vigyázó csoportjait.

„Az ellenség még eddig a' *Münchenből* jövő ország-útann csak lovas csoportokat küldözött-ki: a' melyeknek szemmel való tartások végett Gróf *Meerfeld* Generálmajor *Barsdorf* mellett álltatott-meg.

„Minthogy azonközben az ellenség a' maga

azután, a' midőn seregeit a' *Duna* mellett a' *Lech* vizénn innen a' közelébről meg-iratott módon meg-szállította volna, az ellenséges seregek által hathatóson meg-támadtatott, a' mely ellenséges seregek nevezetes holtakból és sebessékből álló vesztéssel viszá igazittattak; *Despaigne* nevü ellenséges Generál is meg sebesedett: a' magunk' leg több vesztése ezen alkalmatossággal 200 emberekből állott.

„Minekutánna ezen tábor-helyenn seregeink magokat ki-nyugodták volna, 28-dikban, a' *B. Kray*' 29-diki tudósítása szerént, *Ingolstadt*hoz meg-érkeztetenek.

„Minthogy pedig azonközben Generálmájor Gróf *Meerfeld* is (feljebb a' *Lech* mellett *Friedberg* felé) egy el-küldetett ellenséges sereg által nagy erővel meg-támadtatván, *Dachau* megé *Monachium* (*München*) felé viszá nyomattatott: erre nézve ugy taláita *B. Kray* a' dolgot, hogy táborunknak *Ingolstadt*nál lévő fekvését meg kellesék változtatni, melyhez képpelt a' már ujjanton jól meg-erössített és eleséggel meg-töltetett *Ingolstadt*i várba elegendő örző sereget rendelvén bé, Gr. *Klenau* Generálmájort *Ingolstadt*' tájján egy könnyü szerü fegyveres csoporttal a' *Duna* fedezésére ki-állította, míg az alatt maga a' fő tábort *Landshuthoz* az *Iser*' mejjékire vezérelte.

„Ezen marsch-útból a' *Biburgi* Státzióról írta 30-dikban *B. Kray*, hogy a' *Dachaunn* keresztül *München* felé elő nyomult ellenséges csoport, 29-dikban *München* várossába is bé-szállott légyen, minekutánna a' Választó Fejedelem onnét útját *Landshut*ba vette volna, olyan fel tett tzel-lal, hogy ott azon seregeivel, a' melyek már az ellenség előtt állanak, azokat is egyesítse, a' melyek még a' tartomány' más részeiben fekszenek. “

„Folytatása azon Cs. Királyi Generálisok', Stáb és Fő Tisztek' neveiknek, a' kik Oroszországban ezen esztendőben Aprilis 15-dikétől fogva Május' 10-dikeig, el-estek, meg sebesedtek, vagy el-fogattattak: — „

„*El-estek*: — A' 61-dik Regimentből Kapitány *Füstös* — a' Kray Regimentjéből, *Bajzath* és *Markus* Hadnagyok — a' Colloredo Joseféből, *Kolomboth* Hadnagy — a' Jordiséből, *Plappert* Hadnagy — a' Kheuléből, *Casatry* Májor, és *Stiabek* Kapitány — a' Fürstenbergéből, *Clement* Zászlortartó.

„*Meg-sebesedtek*: — A' Klébek' Regimentjéből, Oberster *Kotulinszky* és *Esquille* Zászlortartó — a' Krayéből, *Jeszeny* és *Ujfaludy* Hadnagyok, Reg. Adjut. *Bsehm*, *Traux* Hadnagy — a' Colloredo Joseféből, Gróf *Bánfi* és *Milius* Kapitányok, *Wipplar*, *Bolberik* és *Schwartzmann* Hadnagyok, *Forret* Zászlortartó — a' Wárasdi Regimentből, *Boichetta* Hadnagy, és *Heim* Zászlortartó — a' Michanovich Volontérjai között, *Ivanovics* Kapitány, és *Messarovic*s Hadnagy — a' Marjássy Vadászszai között, Kapitány *Corti*, *Utsch* és *Vitéz* Hadnagyok — a' Jordis Regimentjéből *Harnack* Kapitány — a' 16-dik Regimentből, *Ketskeméthy* Kapitány — a' Nadasdyéből B *Bouls* Zászlortartó — az 1-ső Banátusi Batalionból, *Pavich* Hadnagy — az 5-dik Huszár Regimentből *Kisfaludy* és *Szidelnitzky* Fő Hadnagyok — a' Splényi Regimentjéből, *Holsch* Hadnagy, és *Szabo* Zászlortartó — a' Stuartéből, *Ratkovics* és *Esnitz* Hadnagyok — a' Hohenloheéből, *Posch* Kapitány, *Swarzenbach* Hadnagy — az Amende Volontérjai között, *Hangebauer* Hadnagy, *Spachu* és *Brattu* zászlortartók — az d'Aspre' Vadászszai, között Had-

nagy *B. Weber* — a' Josef F. Hertzeg' Regementjéből, *Best* Májor, *Maberbes* Hadnagy, *Conde* Zászlótartó — az Antal F. Hertzegéből, *Velutti* Kapitány — a' Wallis Mihályéből, *Mühlbeck* és *Baumgarten* Kapitányok, *Beck* Zászlótartó — a' Sztárayéből, Kapitány *Botta* — a' Fürstenbergéből, *Dirix* Oberstlieutenant, *Linde* és *Bienenfeld* Kapitányok, *Willers* és *Fürstenwarter* Hadnagyok, *Burgermeister* Zászlótartó — a' Kheuléből, *Buresch* Oberstlieutenant, *Vaux* Májor, *Kölbel* Kapitány, *Kalderer*, *Borosiny* Hadnagyok, *Sattmann*, *Hauwitz*, *Reichel*, *Beni* Zászlótartók — a' Görschen Granatérossai között, *Wintzel* Kapitány, *Pisko* Hadnagy — a' Nenyei között, *Kauz* Kapitány, *Promichles* Hadnagy — az Orániai Hertzegéből, *Rechard* és *Mutter* Kapitányok.

„El-fogattattak : — Az Alvintziéből *Rom*, *Habermann*, *Ghol*, *Ploch* Kapitányok, *Gtrovano*, *Henzi*, *Rabaglioni*, *Orban*, *Czilling* Hadnagyok, *Seilli*, *Schindler*, *Blasko* Zászlótartók — az Astiéből, *Del Caretto* Oberstlieutenant, *Lauzon* Májor, *Barowacza* Kapitány, *Maggiolini* Hadnagy — a' Colloredó Joseféből, *Barbazzo*, *Kulmar*, Gróf *Weisenwolf* Hadnagyok, és *Nuce* Zászlótartó — a' Krayéből, *Gr. Galler* Kapitány, *Rhabovszky*, *Bongrovsky*, Hadnagyok, *Donasi* Zászlótartó — a' 61-dik Regementből *Kolak*, *Khol* és *Schönfeld* Hadnagyok — az Ogulinerek között, *Sunics* Kapitány, *Milanovics* Hadnagy, *Moravicz* Zászlótartó — a' Josef F. Hertzegéből, *Manko* és *La-Seine* Hadnagyok — az Antal F. H. ből, *Spieghati* Hadnagy, *Ballacs* Zászlótartó — a' 6 dik Banatusi Reg. ből, Kapitány *Lucier* — a' Michanovics Batalionnyából *Treuenfels* Zászlótartó — a' D'Aspre' Vadászszai között *Bey* Kapitány.

A' Német Országi táborainknál el-estek, meg-

sebesedtek, vagy el-fogattattak, Aprilis 25-dikétől, fogva Május 10-dikéig, ezek: — „

„*El-estek*: — A' Károly Fő Hertzeg' Regimentjéből, *Bergh* és *Pallas* Kapitányok — a' Steinnéből, *Perremans* Kapitány — a' Manfrediniéből *Flemming* Hadnagy — a' 60-dik Regimentből *Lopresti* Kapitány — a' Benyovszkyéből, *Balsack* Kapitány — a' Benderéből, *Müller* Zászlótartó — a' Schröder Károlyébol, *Kaiser* Kapitány, *Scherpf* Hadnagy, *Pætrick* és *Dernbach* Zászlótartók — a' Würtembergéből *Magnette* Hadnagy — a' Ligneéből, *Couvreur* Kapitány, és *Dekim* Hadnagy — a' Fitz Gillon Granatéroffai között, Kapitány *Kiss* a' *Lascy* Regimentjéből, *Drayer* Hadnagy — a' Tyrolisi Stutzosok között, *Rupp* Kapitány — Hadn. *Schieffi* a' Császár, és *Andritzky* az Anspach Dragonyosfai között — a' Latour' Dragonyosfai között — a' Latour Dragonyosfai között *Bannans*, *Trinitzek*, *Pilstiker* és *Mesmaker* — a' Kinskyé között *Teschenberg* Hadnagy. — A' Mészáros Regimentjéből *Szentiványi* Májor, *Kansini* Kapitány — A' Blankensteinéből, *Nadasdy* Kapitány — a' 2-dik Ulánus Regimentből *Harmischer* Kapitány.

(A' sebesek és el-fogattattak' neveik mászszor következnek.)

NB. A' közelébb költ Kurir' 23-dik level oldafánn az 5-dik sort így kell olvasni: *Werdli-szegg*, *Bácsmegyei* és *Litmarzy* Hadnagyok &c.)

Francia Respublika.

Demny és *Junod* Frantzia Generálisok 100 katonákkal, közelebről *Egyiptomból* Frantzia országba haza érkeztén, mingyár azután rendelés érkezett az Országgló-széktől a' *Moniteurhoz*, hogy Egyiptomnak állapotjáról a' következő Officialis tudósítást hirdesse ki:

„Az Alku, mely szerént a' Frantzia seregeknek Egyiptomból el kellett volna távozni, már bé-töltetendő-félben volt: melyhez képpelt a' Nagy Vezér *Cairó* várossához közelgetett, és a' mellette lévő helyeket, mint az egyezés tartotta, elfoglalta. A' két táborok között leg jobb egyesség uralkodott; a' *Porta* között a' véle szövetségben lévő Hatalmasságok' Ministerjeikkel a' Capitulatzió' punktumait; és hirt adatott a' maga jobbagyainak, hogy az *Egyiptommal* való kereskedést már ismét el-kezdhetik. A' Frantzia seregeknek az *Alexandriai* kikötő-helyből való hazaszállításokra sok minden féle Nemzet béli hajóknak kellett volna meg-érkezni. A' Kapudán-Baschá már készült, hogy feles számu hadi hajókkal el-evezvén, a' Frantziáknak hajóra való ülését igazgassa, és őket haza kísérje. A' Nagy Vezértől is el ment a' rendelés, hogy egy hajótsopot, a' mely ekkor *Rhodus* szigete körül gondolatott lenni, sietve jöjjön *Alexandriához*.”

„Azonközben ugy tettízt, hogy az Anglusok a' Capitulatzióval, holott annak az ő tulajdon Agenšek *Sidney Smith* is egyik fő eszközlője volt, nem volnának meg-elégedettek. Az ő Konstantzinápolyban lévő Követjek Lord *Elgin* conferentziára menvén a' Török Országgló székhez, ennek tudtára adta, hogy az Anglus Udvar egy ilyen Capitulatziónak alája nem irhat, melyhez képpelt az Anglus hadi hajók, mind azokat a' hajókat a' melyek *Egyiptomból* Frantzia seregekkel el-evezni fognának, utjokban meg fognák akadályoztatni. A' *Porta*, nyughatatlanságba helyezettödvén egy ilyeo dolognak hallása által, kérte az Anglus Követet, hogy ezen dolog iránt küldene Kurirt a' maga Udvarához. Hanem ezenközben már Admirál Keithhoz is meghatározott rendelések érkeztenek volt, és mind Keithtól mind pedig *Sidney Smithtől* is olyan officia.

lis kinyilatkoztatások küldettek a' Frantzia Fő Vezérhez *Kleber* Generálishoz, hogy a' *Londoni* Udvar az *Egyiptom* iránt való Capitulatzió-nak bé töltetődését, telyességgel meg nem engedi. Az alatt több Anglus hajók is érkeztenek meg az Egyiptomi partokhoz, a' melyek az itt lévő kikötő-helyeket bé-zárván, minden nemzet-béli hajókat, a' melyeket innét Frantzia seregekkel el evezni akartanak, ellenséges módon traktálnak. Mostan tehát már Generál *Kléber* is kénytelenített a' maga táborának bátorsága felől gondoskodni, és nem bocsathatta ki kezeiből azokat az erősségeket, a' melyek seregeinek bátorságául szolgálhattak.

„Ilyen képpen az ellenségeskedéseknek ujjantoni el-kézdődésekről az Nagy-Vezért tudósította; és az után 6 ezer emberekkel, a' kik eddig *Cairó* alatt táborban fekütek, a' Jantsárok' Agáját meg-támadta, 's ötet könnyü szerrel el-kergette. A' Nagy-Vezér' tábora két ora távolságra feküdt a' Jantsároktól, a' ki ezeknek meg-verettetését meg-értvén, azonnal maga is tsatához készült, és a' Jantsároknak segítségére akart menni: hanem az alatta való nép meg-felemlvén, megszabadott, és minden felé széljel futott. Az alatt az Egyiptomi Helytartó *Nasid Bascha*, *Ibrahim Baschá*val és *Osman-Effendivel*, 's - több más Baschákkal együtt, a' lárméra ide sietvén, midőn társukat már meg verettette lenni szemlélték, *Cairóba* bé-rontottanak.

Az Olosz országba bé-útazott reserva-sereg' számát így adja elő *Wild* nevű Helvétziai Commissarius: — „A' nagy *Bernhard* hegyénn 20 fél-Brigada gyalógok és 14 Lovas Regementek takarodtak keresztül; a' kis *Bernhard* hegyénn 5000, a' *Simplom* hegyén 2400 emberek mentek által;

továbbá, a' *St. Gotthardon* is 20 ezer emberek takarodtak, által, a' kiknek 15 ezerét Gen. Moreau adta a' maga táborától az *Olosz* táborhoz, 5 ezere pedig hasonló-képpen a' Frantzia ország belső vidékekről érkezett ide. — *Dijonnál* még egy második reserva sereg organizáltatik, a' melynek Junius' 15 dikéig hasonló-képpen készen kelletik lenni az *Olosz* országba való bé - utazásra.

A' Napnyugoti Frantzia partokról még mind jönnek az ujjabb-meg-ujjabb hírek *Parisba* a' felől, hogy az Anglus hajók nem akarnak szünni ezen Frantzia partoknak hathatós expeditziók által való fenyegetésektől. *Hount* és *Hedik* nevű szigetetskékenn 6000 Anglus katonák táboroznak, és *Belle-Isle*nek meg-támadására törekednek.

Brüsselből azt írják, hogy a' Nieuporti kikötő-helyet szorosan bé-zárták az Anglus hajók, és *Ostende'* tájjánn is számoson mutogatják magokat. Így vagyon *Walcheren'* tájjánn is a' dolog; sőt az egész *Seelandia* keményen meg-félemllett volt ezen napokban: hanem a' partokat fedező seregek azonnal mindenütt meg-jelentek, melyet az ellenség észébe vévén, 12 oráig való olálkodása után, ismét *Goree* felé el-takarodott. A' *Mosa* és *Schelde* vizek környékeire, mind több-több Frantzia seregek, és a' Generál *Auge-reau'* táborához is sok Generálisok és fő tisztek érkeznek.

Olasz Ország.

A' *Nápolyban* ki-jövő Ujjságnak 6. dik Juniusi darabja szerént, a' Királyné, három Királyi Hertzeg Afzszonyokkal és *Leopold* Királyi Hertzeggel együtt, hajóra ült, hogy útját Német ország felé folytassa — 4 *Orosz* és 2 *Anglus* Linea hajók és 1 *Anglus* Fregát kísérik a' Királyi Famili-

át; magok ö Felségek a' *Nelson* Admirális hajóján ülnek.

A' *Palermói* kikötő helybe egy *Orosz* hajós sereg-osztály várattatik, a' mely 8 ezer *Orosz* katonákat viszen oda, mint láttszik, *Siciliának* védelmezésére.

Milyen állapotban lehetett *Genua* városa Jun. 4-dikénn, mikor azt a' *Frantziák* feladták, meg-lehet a' *Massena*' levelének ki-fejezéseiből itélni, melyet ő azon naponn irt az első Consúlhoz, és a' mely az után a' *Párisi Moniteurben* is ki nyomtattatott: — „

„Generál! Szerentsém vagyon *Genua* városának az ide zárva lévő *Alku* szerént lett feladattatásáról, számot adni. Ugy itélek, hogy ezen *Egyezést*, méltónak lenni találod ahoz a' vakmerő ellentálláshoz, a' mellyel az örző-sereg a' várost védelmezte. Mi az egész megszállás alatt el nem vesztettünk egy újni szélellégü földet is; mindenütt erőt vettünk: és ha eleségünk lett volna, örökre meg-maradhattunk volna *Genuában*. Ma az utolsó három-három *uncziáját* osztattam ki a' katonák között annak a' valaminek, a' mit mi kényérnek nevezünk, és a' mely nem egyéb, hanem egy *korpából*, *zabszalmából*, és *Csokolatéból* elegyített rosz *massa* volt. Megemészítettük minden lovainkat. A' halál, mind a' városiak, mind a' katonák között egy formálog kegyetlenkedett. Az éhség és a' városra való ellenséges tüzelés, támadásra tzelező mozgásokat is gerjesztettek volt, hanem ezek még böltsőkben meg-folytattak. Azzal a' reménséggel, hogy te meg fogsz szabadításunkra jelenni, annyira vittem keménység által a' dolgot, hogy meg-várhattuk volna el-érkezésedet. Hanem, végezetre csak ugyan bomladozni kezdett a' *machina*: a' magunk visszavonása felöll kellett gondolkoz-

nunk, hogy mindent el ne veszessünk, és hogy a' Respublika' számára annak a' seregnek maradványát meg-tarthassuk, a' melynek álhatatosságát, az eddig való időkben hallatlan inségek, strapatziák, és minden féle szükségeknél szenvedései is, meg nem tántorithatták. Már a' katonáknak testi erejek egészen oda lett volt, mint *skélétek*, ugy tévelyegtek. Ez a' tisztt, a' ki leveletem viszi, meg beszélhet mindent, a' mit szenvedtünk és tselekedtünk, hogy *Génuát* meg-tarthassuk. Én induló-félben vagyok, hogy magamat a' tábor' derekához tsatóljam, és ott azon utasítások szerint tselekedjek, a' melyeknek hozzám való küldésére kérlek. Onnét tudósítani foglak magam felől. — Tisztelet és Betsület —
 „*Massena.*”

Batava Respublika.

Az egy ideig el-mulva volt Cisalpina Respublikának *Hágai* Követe Hazafi *Goldi*, minekutánna a' *Párisban* lévő Batavus Követ *Schimmpenning* Lombardiának a' Frantzia seregek által lett elfoglalását a' Batavusok' Országglószékének is megírta volna, ujra hozzá kezdett Követi foglalatoságaihoz, 's még a' szerentséltető közöntéseket is közönséges módon el fogadta.

Német Birodalom.

Mely nagy légyen Swéviának kivált Napkeleti határain az inség, látni lehet azokból a' levelekből, a' melyeket a' *Müncheni* Országglószék még a' mult Junius' 23-dikánn ki-adatott. Egész helységeket oda hagytak a' lakosok, mind az erdőkre kergette őket az ehség, a' hol egész háznépek fárhoz hasonló fekete kenyérral táplálgatják magokat, a' melyet egy napról a' másra megszűz-helyekről kudulgatnak a' nyomorultak özsze.

Már Bavariának Napnyugoti széleire is kiterjedt pedig ez az inség. *Friedberg* várossárá még első látogatások' alkalmatosságával nagy hadi adót vetettek a' Frantziák. A' Tanátstól 200 ezer Livrákat, és 100 lovakat kívántak: a' melyek is mingyár le nem tétetődhetvén, és *Gen-Lecourbe*, a' ki ekkór 6000-red magával Augsburgban tartozkodott, várokozni nem akarván, a' *Friedbergi* két Polgármesterek és két gazdag orások, mint kezesek, el-vitettettek. Az után tsakugyan viszszá botsáttatta *Lecourbe* a' két Polgármestereket, oly ígéret mellett, hogy a' két orásoknak valtságául 100 ezer Livrákat és néhány lovakat fognak küldeni.

Nem tsak a' *Lipsiai*, hanem más Német országai könyv-kalmárok is nagy tsapáft szenvedtek 's szenvednek nem tsak a' mostani Háboru miatt, hanem lög inkább az *Orosz Császárnak* azon ujj rendelése által, a' mely szerént sem idegen könyveket, sem idegen muzsikai-notákat nem szabad többé bé-vinni az *Orosz Birodalomba*.

Elegyes Levelek.

Londonból, Jun. 17-dikénn: —

Már adott-ki itt az Udvari Újjság is egy ofizsiális tudositáft a' most ájjanton munkába véte-tett *Quiberoni* expeditziórol. A' levelet *Edward Pellew* a' *Quiberonhoz* küldetett hajós-tsoport' vezére írta a' *Canalisi* Anglus hajós sereg' fő vezéréhez Lord *Vincent* Admiralishoz. A' levél' summája ez: — „

„Szerentsém vagyon jelenteni, hogy mi ide meg-érkeztünk. Jun. 4-dikénn, *Tames* és *Cynthia* hajóink egy kisded katona tsoportal együtt, *Quiberonnak* Dél és Napnyugot között eső lizege-

letjét meg-támodták, és minekutánna az itt lévő Bättériákat el-halgattatták volna, a' Májor *Ramsey* vezérlése alatt ki-szállott tsoport által ezen Bättériák el-hányattak. A' mi vesztesünk 2 elesett és 1 meg sebelledett emberből állott. Né-hány parti hajókat is el vettünk. Jun. 6-dikánn egy szerentsés próbát tettünk a' *Morbiháni* tenger-öbölés kikötő-hely ellen; 6 *Brigg*, *Slops*, és más egyéb nevü parti-hajókat, 100 emberekkel együtt, el-fogtunk, az *Insolent* nevü 18 ágyus Corvettét, több külömb-külobb apró hajókkal együtt el-égettük, a' rajta lévő ágyukat semmivé tettük, 's-a' magazinumot a' levegőbe fel-vettettük. A' Királyné Regementjének 300 emberei tették ezen kárt az ellenségnek. A' mi vesztesünk igen kicsiny volt. Egyéb aránt örömmel jelenthetem, hogy az ellenségnek külömb-külobb kikötő helyei között, és partjai körül, a' közösülésnek útjait egészen el-zártuk, és a' *Bresti* kikötő hely felé menő minden eleségnek és bornak útját, el-vágtuk. — Költ *Quiberon* mellett, Jun. 7-dikénn:
„Edward Pellew.

A' Ministeriális levelek azt is írják, hogy egy Anglus Regement. egy *Saints* nevü, *Quessant* és a' *Bretagnei* partok között lévő szigetetskére is ki szállott légyen. Ez egy közsiklás sziget; tsak néhány száz halászok lakják; Brethhez nem mesz-sze esik: igen nevezetes pedig azért, hogy azok a' minden féle portékákkal rakott hajók, a' melyek *Bourdeaux*, *Rochefort*, és *Nantes* felől *Brest*-hez eveznek, azon a' *Canalisonn* szoktak által evezni, a' mely ezen sziget és a' part között vagyon; és a' szigetről egészen el lehet ezen hajók útját zárni. Az Oppositzióális levelek azonközben, még kétségbe hozzák azt, hogy ez a' sziget el lenne foglaltatva.

Georges Generál, a' ki ismét a' *Morbihani* Chouanokat hallatik vezérelni, közelebről *Bretagnei* General-Lieutenantságot és veres pántlikát nyervén 18-dik *Lajostól*, ebből azt hozzák-ki, hogy az Anglus-hajók' expeditziójival a' *Georges'* mozgásai is függésben volnának, Elég az a' dologhoz, hogy az Anglus partokon való mozgások nem hogy szünnének, hanem inkább nevednek; közelébbről is néhány Regementek ültek hajókrá, és helyekbe még többek érkeztek, 's-mind ezek Frantzia országnak külömb-külobb partjai ellen készülnek menni expeditzióra.

Consul *Bonaparte* az *Edimburgi* Universitas-hoz is el-küldötte azokat a' *Physikai* kérdéseket, a' melyekről a' minap a' Német országi (és Magyar) Ujjságokban is emlékezet tétetett.

Anglus Generál *Köhler* és a' hozzá tartozok, a' kik a' Törököknek az *Európai* Taktikára (hadakozás' módjára) való tanítása végett voltak Konstantinápolyban, útban vagynak haza felé.

A' *Hadfield'* processussát megelőző törvényes körülállások már el-végeződtek, és minden órán ki fog menni a' sententziája. Ő a' napokban az Itelő-szék elibe állítódván, így szollott hozzá a' Fő-Biró: — Kiván e' a' fogoly magának pártfogót (prokátort)? — a' mely kérdésre *Hadfield'* egy irált adott által, melyben minekutánna a' maga szegényféget elő adta volna, kérte az Itelő-széket, hogy néki azt a' nevezetes *Erskine*, és *Serjeant Best* Urakat rendelje pártfogóinak. A' Biró az után *Erskine* felé fordulván, így szollott hozzá: Mint kételkedésen kívül való dolgot téveszem fel azt, hogy az Urnak a' fogoly' kívánsága ellen semmi ki-fogása nem leszen? *Erskine* így felelt: Milord! Ugy hiszem, hogy bé vett *praxis*

mi közöttünk az, hogy mikor valamely Törvény-
tudó valamely el-vádoltatott személytől, az ő vé-
delmezésére ki-kérettetik, és a' Törvénytudó an-
nál az Itélő-széknél szolgál, a' mely' elibe az el-
vado tatott személy idéztetve vagyon, tartozik
ennek védelmezését a' maga professiója szerént
fel-válolni; a' mely megjegyzéshez én ez úttal
még ezt is hozzá teszem, hogy a' Tronushoz va-
ló hívségemet jobban meg nem mutathatom, mint
azon kézfégem által, hogy az *Angliai* törvénye-
ket az ő Felsége' minden Jobbágyainak tehetse-
gem szerént hasznokra fordithassam. — Az után
fel-olvafta egy Secretárius a' *Hadfield* bünös tse-
lekedetét, és ezt kérlette tőle; *Bünös vagy-e'*,
avagy nem bünös? — melyre ő így felelvén: *nem bü-
nös* — kérlette ismét tőle a' Secretarius: hát
ki által akar sz meg-itéltetni? — az Isten és lel-
kem ismérte által (felelt *Hadfield*) — tartson-
meg' hát az Isten (így felelt néki a' Secretárius.)

Pártsból:

„Generál *Desaix* alatt életében négy ló esett
el, vagy ölettetett-meg; maga háromszor kapott
sebet. A' 14-dik Juniusi *Marengói* nagy ütközet
előtt tsak 3-mad nappal érkezett volt meg a' *Bo-
naparte* Consul' fő hadi szállására. Kevéssel a'
tsata előtt így szollott az Adjutánsához: *Már rég
nem verkedtem Európában; az ide való golyobisok
már nem is ismérnek: most történni fog rajtam va-
lami.* — Mikor *Bonapartének* meg vitték a' *Desaix'*
el-estét, az iszonyu tsatázás-közben tsak ennyit
szollhatott: *Hogy nintsen módom a' sirásra!* —
A' testét *Desaixnek* sietve *Maylandba* vitték a'
meg-balzsamoztatás végett. — A' Párisiak sub-
scriptziót kezdettek, hogy az özfize gyüvendő
summából emlekeztető osziopot emeltesse nek néki.

Erdély.

Kolozsvár mellől, Gyaluból, Jun. 21-dikénn: — „
 „Ma, éppen a' Nyár kezdetén ujjságul azt irhatom, hogy itt hatod naptól fogva olyan hó harmatos éjtzakáink, és hideg szeles mord nap-pajaink járnak, a' milyenekre, ilyen idő szakasz-ban, a' kova-nézű vén-jámborok sem emlekez-nek: ugy hogy, kételenek vagyunk Nyár kezdet-kor, Decemberi köntöffeinkre szorulni. Török buzáink némely helyyeken el forráztattak, sem-mivé lettek, mindenütt sárga halál-szinbe öltöz-tek; a' paszulyok 's több a' félék virágzások ide-jénn haldoklanak. Másként mit mondok! az ilyen idő is bé illik talám ugy nyárnak, mint a' szunnyogos Januárius Télnek. Ennek ez az értelme. A' közelebb mult Januáriusnak 20-ikán, a' midön szinte más fél singnyi vala a' hó, ki mentem vadászni az erdőre, 's egy kis napfény sugározván, tsak el bámultam, hogy szárnyokra költ fok szunnyogok siránkoznak füleim körül, és lebegnek szemeim előtt. — Ez is bé illik ugyan tsak ugy Télnek, mind a' fogas polgár, harmad napi gyermeknek. Ez azt télzi, hogy ugyan azon idő tájban helységünkben a' Prédikátor olyan gyermeket keresztelt, a' kinek szájában négy épü-letes fogai voltak. — De talám ez is bé illik ugy kereszteléndőnek, mind 16 esztendő's Ifjantznak Kolozsvár mellett, egy B. O. Buda nevü Helység-ben, egy olyan személy, a' ki midön az irt esz-tendőt el érre, valóságos meg öszült hajakkal ugy bé borittatott, mind a' mondola fa, viragzásának idején, virágokkal. Az Ifjunak ösz feje már most meg füstösödött leg öregebb hajakat visel. — Rá ért a' meg aggodt Természetre e' vonagló század-nak végén, hogy a' maga születménnyel játé-kot tsináljon, mint az öreg matska a' farkával a' maga játékos cziczussainak.“

meralis Szólnok Várassának által elennében a' Tisza bal partyán fekvő Szanda és Derzs Pusz-
ták, ezen folyó esztendőben Sz. Mihály Havá-
nak 15 napján éppen ott a' Szandaji Nagy Ven-
dég fogadóban hát, 's több esztendőkre árendá-
ba adatnak közönséges Licitatio által a' leg több
fizetőknek: Azon két pusztákon vannak Vendég
fogadók, az elfőn vagyon ugyan az a' nagy Ven-
dégfogadó, a' melyben két tágas Vendég szoba,
egy közönséges ivó, a' Korcsmárosnak maga szo-
bája, Kamarája, Konyhája, Pincze, Padlás, Fé-
szer, és 60 Lóra való Istálló, ezen fogadó éppen
az Erdélybe és Bánátusba szolgáló Ország utyá-
ban a' Szólnoki hid, és töltés végén fekszik. Nem
mészze tüle vagyon egynéhány hóld dézsma alá
való szőlő, közönséges, és Viza-halászat a' Ti-
Tiszába, sok ezer hóld szantó föld, Rét, és Le-
gelő: a' kinek kedve lészzen, tessék 15-dik Sept.
A. C. ugyan azon Szandáji Nagy Vendég fogadó-
ban regveli 9 órakor, meg jelenni. Költ Péter-
vásáran 15. Juni 1800. Eger mellet.

Jelentés.

Tekintetes Nemes Kéri Kiss János Úrnak mé-
nelle, melly rész szerént Herczeg Eszterházy Úr,
rész szerént pedig más Gróf urak méneséből vá-
logatva szereztetődött, Tek. N. Tólna Vármegyé-
ben, *Miszla* nevű helységben, közel Simontornya
és Pintzehely mező városokhoz, e' folyó eszten-
dőben, Julius hólnapnak 28-ik napján akár által-
lyában, akár darab számban, licitaltatni fog. A'
venni szándékoskodó Urak invitáltatnak a' meg-
határozott napra és helyre.